

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра Хірургії № 1

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

з науково-педагогічної

роботи доц. І.І. Солонинко

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ХІРУРГІЯ” ОК 23.1

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 221 «Стоматологія»

Обговорено і затверджено
на засіданні кафедр
хірургії № 1 та хірургії № 2
Протокол № 15
від “ 12 ” квітня 2023 р.

Завідувач кафедри хірургії № 1

проф. Олексій Лукавецький

Завідувач кафедри хірургії № 2
проф. Ігор Кобза

Затверджено на профільній
методичній комісії
з хірургічних дисциплін
Протокол № 20
від “ 27 ” квітня 2023 р.

Голова профільної методичної комісії

проф. Віктор Андрюшенко

Львів-2023

Відповідно до Наказу Ректора Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького “Про введення в дію навчального плану підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 221 Стоматологія”, № 656-з від 15.02.2023 року, внесено зміни у Робочу програму навчальної дисципліни “Хірургія” для студентів 4 курсу стоматологічного факультету на 2023-2024 навчальний рік.

Розділи роботи	Навчальний рік
	2023-2024
Лекції (годин)	8
Практичні заняття (годин)	36
Самостійна робота студентів (годин)	46
Всього годин	90
Кредити	3,0
Кількість практичних занять	16
Форма контролю	Іспит

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

к.мед.н., доцент Баб’як Тарас Євгенович,
к.мед.н., асистент Маріна Володимир Нуцувич

РЕЦЕНЗЕНТИ: _____

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Хірургія»

відповідно до Стандарту вищої освіти *другого (магістерського) рівня*
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 221 «Стоматологія»
освітньої програми *магістра медицини*

Опис навчальної дисципліни

«Хірургія» - галузь науки, яка вивчає етіологію, патогенез хірургічних захворювань, розробляє й удосконалює методи ранньої діагностики, лікування та профілактики захворювань, удосконалює методи корекції хірургічних захворювань; розробляє заходи, спрямовані на скорочення термінів тимчасової непрацездатності та зменшення інвалідизації.

Навчальна дисципліна «Хірургія» надає можливість студентам стоматологічного факультету на 4-му році навчання опанувати знання, вміння та практичні навички, які надають можливість фахівцеві швидко та правильно зорієнтуватися в ситуаціях при наявності у пацієнтів хірургічної патології. Засвоєння дисципліни спирається на знання, здобуті студентами в процесі вивчення інших базових предметів. При опануванні дисципліни «Хірургія» раціональним є впровадження в навчальний процес сучасних світових напрацювань та стандартів з основних питань хірургії з широким використанням засобів комплексного практично-орієнтованого навчання. На четвертому курсі для студентів стоматологічного факультету передбачається вивчення розділу хірургії – «Хірургічні захворювання черевної порожнини. Хірургія надзвичайних станів».

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання семестр	Вид контролю	
	Вс ьог о	Аудиторних				СРС
		Лекцій (годин)	Практичних занять (год.)			
Назва дисципліни: «Хірургія» Розділ «Хірургічні захворювання черевної порожнини. Хірургія надзвичайних станів».	3,0 кредитів / 90 год.	8	36	46	4 курс (7 семестр)	Іспит

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні прояви хірургічних захворювань, діагностика, диференційна діагностика та основні принципи лікування пацієнтів з хірургічною патологією.

Міждисциплінарні зв'язки: анатомія людини, топографічна анатомія, оперативна хірургія, загальна хірургія, патологічна анатомія, фізіологія, патологічна фізіологія, біохімія, фармакологія, анестезіологія і реаніматологія.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Хірургія» є засвоєння теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу, типових та атипичних клінічних проявів, методів діагностики, консервативного та оперативного лікування, реабілітації хірургічної патології.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Хірургія» є оволодіння знаннями, вміннями та навичками для забезпечення адаптації студентів до хворих хірургічного профілю; вміння ставити діагноз, обирати відповідні лікувально-діагностичні маніпуляції, надавати допомогу хворим з хірургічною патологією та при надзвичайних ситуаціях.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті вищої освіти).

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами *компетентностей* (деталізація відповідно до дескрипторів НРК).

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності					
1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+	+	+
2.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	+	+	+	+
3.	Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.	+	+	+	+
4.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	+	+	+	+

6.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	+	+	+	+
7.	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	+	+	+	+
8.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	+	+	+	+
9.	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	+	+	+	+
10.	Здатність бути критичним і самокритичним.	+	+	+	+
11.	Здатність працювати в команді.	+	+	+	+
Фахові компетентності					
1.	Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.	+	+	+	+
2.	Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.	+	+	+	+
3.	Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.	+	+	+	+
8.	Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.	+	+	+	+
10.	Спроможність до організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів.	+	+	+	+
14.	Спроможність ведення нормативної медичної документації.	+	+	+	+
18.	Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.	+	+	+	+

Програмні результати навчання	
2.	Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу.
4.	Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
5.	Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу.
12.	Організовувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення, військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації, у т. ч. воєнного стану, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.
13.	Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу.
23.	Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких 14 обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу.

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна: застосовувати знання у практичних ситуаціях; виконувати експериментальні дослідження та проявляти навички за професійною тематикою, адаптуватися до нових ситуацій, ефективно працювати як автономно, так і у складі команди; відповідально ставитись до виконуваної роботи з досягненням поставленої мети; використовувати інформаційні і комунікаційні технології для вирішення різних дослідницьких і професійних завдань; здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання задач спеціальності, приймати обґрунтовані рішення з оцінюванням їх наслідків, проявляти здатність до публічних, ділових та наукових комунікацій; дотримуватися кодексу професійної етики, моральних норм та цінностей, правил етикету, розуміти основні засади охорони праці та безпеки життєдіяльності в сфері професійної діяльності; володіти прийомами надання медичної допомоги при різних видах хірургічної патології; вміння ставити діагноз, обирати відповідні

лікувально-діагностичні маніпуляції, надавати невідкладну допомогу хворим з хірургічною патологією.

Результати навчання для дисципліни: оволодіння основними принципами організації хірургічної допомоги населенню України, клініко-лабораторними та додатковими методами діагностики хірургічної патології організму; етіологія, патогенез, клініка, діагностика та методи лікування хірургічних захворювань (в межах навчальної програми); етіологічні, патогенетичні фактори, клінічні прояви та діагностику невідкладних станів; тактика надання екстреної хірургічної допомоги; організація проведення лікувально-евакуаційних заходів; проведення основних методів загального клінічного обстеження хворого (опитування, огляд, пальпація, аускультация), визначення обсягу додаткових досліджень і аналіз отриманих даних для встановлення попереднього діагнозу; виконання загальних лікарських маніпуляцій (перев'язки, ін'єкції, промивання шлунку, зупинка кровотечі, місцева анестезія тощо); надання необхідної допомоги при короткочасній втраті свідомості, колапсі, ведення медичної документації.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3,0 кредитів ЄКТС 90 годин.

3. Структура навчальної дисципліни

Тема	Лекції	Практичні семінарські заняття	СРС	Індивідуальна робота
Тема 1. Гострий панкреатит. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика.	2	2	2	
Тема 2. Гострий панкреатит. Диференційна діагностика, ускладнення, лікування.		2	2	
Тема 3. Виразкова хвороба шлунка і дванадцятипалої кишки. Ускладнення виразкової хвороби шлунка і дванадцятипалої кишки: кровотеча з виразки.		3		
Тема 4. Ускладнення виразкової хвороби шлунка і дванадцятипалої кишки: перфорація, стеноз, пенетрація, малігнізація.	2	2	2	
Тема 5. Гостра кишкова непрохідність.		2		
Тема 6. Перитоніти: розповсюджені та обмежені форми перитоніту.		2		

Тема 7. Захворювання прямої кишки. Геморой. Тріщина. Гострий парапроктит.		2		
Тема 8. Захворювання тонкої і товстої кишки.		2	2	
Тема 9. Сучасна хірургічна травма. Травматичний шок. Травматична хвороба. Основи інтенсивної інфузійної терапії.	2	3		
Тема 10. Бойова хірургічна травма. Вогнепальна рана. Лікування вогнепальних ран.		2	2	
Тема 11. Серцево-легенева реанімація.		2		
Тема 12. Нейротравма. Поранення лица і шиї.		3		
Тема 13. Ушкодження грудної клітки та живота. Пневмоторакс. Гемоторакс. Забій і тампонада серця. Нестабільна грудна клітка.	2	3		
Тема 14. Краш-синдром. Політравма. Комбіновані радіаційні та хімічні ураження.		2		
Тема 15. Термічна опікова травма. Опікова хвороба.		2		
Тема 16. Опрацювання практичних навиків.		2		
Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навиків.			20	
Індивідуальна самостійна робота студентів: 1. Огляд наукової літератури за вибором; 2. Робота в студентському науковому гуртку; 3. Участь у конкурсах та олімпіадах з хірургії; 4. Участь у написанні наукової статті чи доповіді.			16	
Разом	8	36	46	
Усього годин 90 / 3,0 кредитів ECTS				
Підсумковий контроль				Іспит

Тематичний план практичних занять

№ з.п.	Тема	Кількість годин
1.	Гострий панкреатит. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика.	2
2.	Гострий панкреатит. Диференційна діагностика, ускладнення, лікування.	2

3.	Виразкова хвороба шлунка і дванадцятипалої кишки. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Оперативне лікування виразкової хвороби. Ускладнення виразкової хвороби шлунка і дванадцятипалої кишки: кровотеча з виразки. Патогенез, клініка, діагностика, лікування.	3
4.	Ускладнення виразкової хвороби шлунка і дванадцятипалої кишки: перфорація, стеноз, пенетрація, малігнізація. Патогенез, клініка, діагностика, лікування.	2
5.	Гостра кишкова непрохідність.	2
6.	Перитоніти: розповсюджені та обмежені форми перитоніту. Етіологія, клініка, діагностика, комплексне лікування перитоніту.	2
7.	Захворювання прямої кишки. Геморой. Тріщина. Випадіння прямої кишки. Гострий парапроктит. Нориці прямої кишки.	2
8.	Захворювання тонкої і товстої кишки. Хвороба Крона. Неспецифічний виразковий коліт. Хвороба Гіршпрунга. Дивертикулярна хвороба. Поліпи товстої кишки.	2
9.	Сучасна хірургічна травма в умовах масових ушкоджень при катастрофах і надзвичайних ситуаціях. Основи лікувально-евакуаційних заходів в сучасних умовах. Травматичний шок. Ступені тяжкості шоку. Травматична хвороба. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина, діагностика та лікування на етапах медичної евакуації. Основи інтенсивної інфузійної терапії.	3
10.	Бойова хірургічна травма. Вогнепальна рана. Вибухова травма. Класифікація, клінічна картина. Ранова балістика, патоморфологія ранового процесу. Лікування вогнепальних ран. Первинна і вторинна хірургічна обробка вогнепальної рани, медикаментозне лікування.	2
11.	Серцево-легенева реанімація: відновлення прохідності дихальних шляхів, дихання, кровообігу. Первинна підтримка життя.	2
12.	Нейротравма. Клінічна картина, перебіг, ускладнення, діагностика та лікування на етапах медичної евакуації. Поранення лиця і шиї. Класифікація травм м'яких тканин, ЛОР-органів, очей, лицевого скелету, патоморфологія, клінічна картина, перебіг, ускладнення, діагностика та лікування на етапах медичної евакуації.	3

13.	Ушкодження грудної клітки та живота. Закрита та відкрита травма. Ножові та вогнепальні поранення. Класифікація, діагностика та лікування на етапах медичної евакуації. Пневмоторакс. Гемоторакс. Забій і тампонада серця. Нестабільна грудна клітка. Перфорація порожнистого органу. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації.	3
14.	Краш-синдром. Політравма. Комбіновані радіаційні та хімічні ураження. Синдром взаємного обтяження. Механізми компенсації при тяжкій травмі. Клінічна картина, перебіг, ускладнення, діагностика та лікування на етапах медичної евакуації.	2
15.	Термічна опікова травма. Опікова хвороба. Класифікація, патоморфологія ранового процесу, визначення глибини і площі ушкоджень, перша допомога та лікування. Термічна холодова травма. Клінічна картина, перебіг, ускладнення, перша допомога та лікування.	2
16.	Опрацювання практичних навиків.	2
Всього		36

Тематичний план самостійної роботи студентів

№ з.п.	Тема	Кількість годин	Вид контролю
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навиків.	20	Поточний контроль на практичних заняттях
2.	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять: 1. Ендоскопічні технології в хірургії. Сучасні методи діагностики та лікування; 2. Рак підшлункової залози; 3. Рак шлунка; 4. Рак товстої кишки; 5. Правила проведення антибіотикотерапії при профілактиці і лікуванні хірургічної інфекції.	10	Поточний контроль на практичних заняттях

3.	Індивідуальна самостійна робота студентів: 1. Огляд наукової літератури за вибором; 2. Робота в студентському науковому гуртку; 3. Участь у конкурсах та олімпіадах з хірургії;	16	Поточний контроль на практичних заняттях
	4. Участь у написанні наукової статті чи доповіді.		
Всього		46	

Тематичний план лекцій

№ з.п.	Тема лекції	Кількість годин
1.	Гострий панкреатит.	2
2.	Перфоративна виразка шлунка та дванадцятипалої кишки. Гостра шлунково-кишкова кровотеча.	2
3.	Хірургічні захворювання органів грудної клітки.	2
4.	Хірургічна травма. Травматична хвороба. Політравма та окремі види ушкоджень.	2
Всього		8

Методи навчання

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є:

а) практичні заняття, б) самостійна робота студентів (СРС), в організації якої значну роль мають консультації викладачів. Тематичні плани лекцій, практичних занять, СРС забезпечують реалізацію у навчальному процесі всіх тем, які входять до складу підрозділів.

Практичні заняття передбачають:

- курацію хворих;
- обстеження хворих з хірургічною патологією;
- дослідження функціонального стану життєво важливих органів і систем органів пацієнтів;

- практичне застосування хірургічних методів діагностики та лікування;
- вирішення клінічних ситуаційних задач і тестів;
- оволодіння елементами лікарської техніки на хворих, муляжах;
- оволодіння навичками оперативної техніки під час оперативних втручань та роботи в перев'язувальній.

Практичне заняття, згідно рекомендацій типової програми, планується проводити у вигляді клінічних розборів хворих безпосередньо “біля ліжка”, у перев'язувальній, операційній, діагностичних кабінетах малими групами студентів (4-6 осіб). Обговорення результатів обстеження хворого, групою (підгрупою) студентів проводиться під керівництвом викладача щодо правильності встановленого діагнозу, обсягу призначеного обстеження, вибору лікувальної тактики та ін. Обов'язкове ведення студентами щоденника у режимі “робочого зошита” з фіксацією формульованих діагнозів, планів обстеження та лікування хворого, виконаних маніпуляцій.

Поточний контроль контролюється на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей.

Планується застосування наступних методів визначення рівня підготовки студентів:

- відповіді на контрольні запитання;
- тестовий контроль знань;
- розв'язування клінічних ситуаційних задач;
- оцінка та трактування результатів клініко-лабораторних та інструментальних обстежень;
- контроль оволодіння практичними навичками та елементами лікарської техніки під час курації хворого.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (національною). При цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою. Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності:

Оцінку “5” (відмінно) □ виставляють студенту, який глибоко і надійно засвоїв програмний матеріал, вичерпно, послідовно, грамотно та методично його викладає, у відповіді якого тісно пов'язані теорія з практикою. При цьому студент не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє ознайомлення з монографічною літературою, правильно обґрунтовує прийняте рішення, володіє елементами лікарської техніки, різносторонніми навичками та прийомами виконання практичних робіт.

Практичні навички виконує без помилок, вмє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

Оцінку “4” (добре) – виставляють студенту, який твердо знає програмний матеріал, грамотно та за суттю викладає його, який не допускає істотних похибок у відповідях на запитання та при виконанні необхідних практичних навичок.

Оцінку “3” (задовільно) – виставляють студенту, який має знання лише основного матеріалу, але не засвоїв його деталей, допускає істотні похибки, недостатньо правильні формулювання, порушення послідовності викладення матеріалу, зазнає труднощів у виконанні практичних робіт або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

Оцінку “2” (незадовільно) – виставляють студенту, який не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, невпевнено виконує практичні роботи, не вирішує завдання II-III рівня контролю знань.

Максимальна кількість, яку може набрати студент при вивченні розділу, який завершується екзаменом дорівнює 200 балів.

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни.

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали.

Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є екзамен:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 120 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 72 бали.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього

арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою.

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються екзаменом

4баль на шкала	200баль на шкала	4баль на шкала	200баль на шкала	4баль на шкала	200баль на шкала	4баль на шкала	200баль на шкала
5	120	4.45	107	3.91	94	3.37	81
4.95	119	4.41	106	3.87	93	3.33	80
4.91	118	4.37	105	3.83	92	3.29	79
4.87	117	4.33	104	3.79	91	3.25	78
4.83	116	4.29	103	3.74	90	3.2	77
4.79	115	4.25	102	3.7	89	3.16	76
4.75	114	4.2	101	3.66	88	3.12	75
4.7	113	4.16	100	3.62	87	3.08	74
4.66	112	4.12	99	3.58	86	3.04	73
4.62	111	4.08	98	3.54	85	3	72
4.58	110	4.04	97	3.49	84	Менше 3	Недостатньо
4.54	109	3.99	96	3.45	83		
4.5	108	3.95	95	3.41	82		

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу за семестр, що проводиться як контрольний захід. Студент вважається допущеним до семестрового екзамену, якщо він відвідав усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття, виконав усі види робіт, передбачені робочою програмою цієї навчальної дисципліни та при її вивченні впродовж семестру набрав кількість балів, не меншу за мінімальну (72 бали). Семестровий екзамен проводиться у письмовій формі у період екзаменаційної сесії, відповідно до розкладу. Форма проведення екзамену стандартизована і включає контроль теоретичної та практичної підготовки. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при складанні екзамену становить 80. Мінімальна кількість балів при складанні екзамену – не менше 50.

**Орієнтовна структура іспиту
для студентів 4 курсу стоматологічного факультету**

№ з/п	Форми контролю викладачем	Місце контролю
1.	Розв'язання 40 тестових завдань	навчальна аудиторія

Примітка: правильна відповідь на 1 тест – 1 бал.

Оцінка з дисципліни “Хірургія”, розділ “Хірургічні захворювання черевної порожнини. Хірургія надзвичайних станів”, яка завершується екзаменом визначається, як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 72) та балів за екзамен (не менше 50).

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Таблиця 2

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Таблиця 3

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала незалежні.

Методичне забезпечення. Викладання навчальної дисципліни на практичних заняттях забезпечується методичними розробками, тематикою самостійних і індивідуальних завдань, наочними засобами навчання (презентації, навчальні фільми, манекени та інші засоби для відпрацювання практичних навичок), інформаційним ресурсом кафедр, алгоритмами виконання практичних вмінь і структурованими алгоритмами контролю вмінь. Самостійна і індивідуальна робота при вивченні навчальної дисципліни забезпечується методичними розробками з самостійної роботи студентів.

Рекомендована література

Основна:

1. Хірургічні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / Я.С. Березницький, О.А. Вільцанюк, М.Д. Желіба та ін.; за ред. П.Д. Фоміна, Я.С. Березницького. – 2-е вид., випр. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2017.
2. Хірургія: у двох томах. / за ред. Кондратенко П.Г., Русин В.І. // Вінниця: Видавництво «Нова Книга» 2019.
3. Лекції з госпітальної хірургії в 3-ох томах. За редакцією професора В.Г. Мішалова. “Наукова думка”, Київ, 2003.
4. Хірургічна гастроентерологія. За редакцією академіка НАМН України М.П. Павловського. “Кварт”, Львів, 2010, - 432с.
5. Стандарти організації та професійно орієнтовані протоколи надання медичної допомоги хворим з невідкладною хірургічною патологією органів живота / за ред. Я.С.Березницького, П.Д. Фоміна. – К.: Доктор-Медіа, 2010. – 470 с.

Допоміжна:

1. Шаповал С. Гнійно-септична хірургія. Навчальний посібник. «Медицина», 2019.
2. Ендоскопічна хірургія. Навчальний посібник. за ред. В.М. Запорожана, В.В. Грубніка. «Медицина», 2019.